

SSBs intervjuvirksomhet feirer 50 år

Hvordan vet SSB hvor mange som trives på jobben, hvordan helsa er eller hvem som besøker slektningene sine ukentlig? SSBs intervjuere ringer og spør. Av og til drar de også hjem til deg. Og uten dem, ville vi visst mye mindre om hvordan nordmenn har det. Som man spør, får man svar.

- *Hvor mange intervjuere er dere i dag?*

Vi er 98 intervjuere fordelt på to ringesentre i Oslo og Kongsvinger. I tillegg jobber 74 intervjuere fra egne hjem rundt omkring i hele landet.

- *Hvor mange har dere vært?*

Siden intervjuvirksomheten ble opprettet, har nesten 4 000 personer vært ansatt som intervjuere i SSB.

- *Hvor mange har dere intervjuet gjennom årene?*

Jeg vil anslå at vi har gjennomført om lag 3 millioner intervjuer de siste 50 årene! Bare siden 2000 har vi gjort rundt 120 000 intervjuer årlig.

- *Hvorfor ble intervjuvirksomheten etablert?*

Alt tidlig på 1950-tallet vurderte SSB å opprette et intervjukorps, for å gjennomføre utvalgsundersøkelser, og høsten 1965 vedtok Stortinget at SSB skulle kunne bygge opp en fast intervjuvirksomhet. Intervjuvirksomheten skulle bidra til å belyse sosiale forhold, for eksempel. I dag bruker SSB først og fremst offentlige registre for å lage statistikk, så intervjuundersøkelsene brukes når viktige opplysninger ikke kan hentes inn på andre måter enn ved å intervju personer.

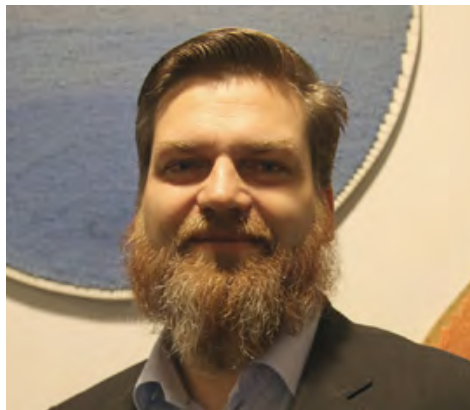
- *Hva intervjues folk om?*

Det kan være enkle faktaspørsmål som vi stiller i Boforholdsundersøkelsen: «Leier du for tiden ut hybel eller leilighet med egen inngang, men i samme bolig som du bor?». Spørsmål om adferd som: «Hvor ofte er du sammen med slektninger?», eller mer sensitive spørsmål som i levekårsundersøkelsene: «Hvor mange alkoholenheter drikker du i gjennomsnitt på hverdager (mandag-torsdag)?». Men hva som er oppfattet som sensitiv varierer over tid og mellom mennesker.

- *Hvor mange undersøkelser gjennomfører SSB hvert år?*

I 2016 gjennomfører vi 16 undersøkelser, og noen av undersøkelsene går flere ganger i løpet av året. Besøksintervju gjør vi sjeldnere – trenden nå er å kombinere web og telefon. Opp gjennom årene har porteføljen av løpende undersøkelser blitt utvidet, samtidig som vi har gjennomført mange enkeltstående datainnsamlinger for offisiell statistikk og til forskning og planlegging.

50 år med spørsmål og svar.
Seksjonssjef for personundersøkelser,
Bengt Oscar Lagerstrøm, anslår at det
er gjennomført rundt 3 millioner
intervjuer siden intervjuvirksomheten
startet for 50 år siden.

- *Hvem intervjuer dere på vegne av?*

Vi intervjuer først og fremst på vegne av vår egen organisasjon, SSB. Enten det er i forbindelse med faste datainnsamlinger om arbeid som i Arbeidskraftundersøkelsen eller informasjon om bolig og helse i Levekårsundersøkelsene, eller ved nye statistikkbehov. Spesielt gjelder dette når vi trenger å undersøke hvordan spesifikke grupper har det, som innsatte i norske fengsler, lavinntektsgrupper, personer med nedsatt funksjonsevne, studenter, personer med innvandringsbakgrunn og mange, mange flere.

- *Hvem bruker resultatene?*

Forhåpentligvis så mange som mulig! Statistikken er tilgjengelig for alle på ssb.no. Resultatene er viktige for beslutningstakere og journalister for å belyse ulike samfunnsforhold. Resultatene er også tilgjengelige for forskere og studenter gjennom Norsk senter for forskningsdata, slik at de kan brukes i opplæring og i forskning.

- *Hva koster det å gjøre en intervjuundersøkelse?*

Prisen varierer ut i fra hvem og hvor mange som skal spørres, hvor mange spørsmål de skal besvare og om spørsmålene skal stilles av intervjuer ansikt-til-ansikt eller over telefon. Enkelte datainnsamlinger koster flere titalls millioner å gjennomføre, mens andre er langt rimeligere.

- *Hva har vært den største endringen i intervjuernes situasjon i løpet av 50 år?*

Den største endringen kom med PC-assistert intervjuing i 1995. Vi står imidlertid midt oppe i en ny stor endring knyttet til digitalisering, mer automatisering og mer tilrettelegging for selvadministrasjon. I dag henter vi stort sett inn informasjon gjennom respondentenes svar på standardiserte spørsmål. Snart vil vi be respondentene om svare via en nyutviklet app. Ny teknologi og trender, og for eksempel elektroniske spor som vi etterlater oss, vil både begrense og skape nye behov for intervjuundersøkelser fremover.

- *Hva slags refleksjoner gjør du deg i forbindelse med 50 års-jubileet?*

Når jeg ser tilbake på SSBs 50 år lange historie med intervjuing, så ser jeg at virksomheten har vært omfattende og økende. Den har også ligget i front av teknologiske endringer i SSB. Spesielt er det spennende å jobbe med hvordan intervjuerne skal fungere sammen med ny teknologi i morgendagens undersøkelsesdesign. Her er vi faktisk helt i front internasjonalt.

Intervjuer: Lene Ødegård Olsen